

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2015/16. KÖRZETI FORDULÓ 11. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Milyen hangtörvények érvényesülnek a „diós kaláccsal” szószerkezetben?
(A) írásban jelöletlen részleges hasonulás (B) a hiátus törvénye
(C) írásban jelölt teljes hasonulás (D) hangrendi illeszkedés
(E) az előző négyből pontosan kettő érvényesül
- Anagramma + sz-ből s.** Mely szavak betűit lehet újabb értelmes szóvá vagy toldalékos szóalakká rendezni úgy, hogy az sz-ből s legyen?
(Például: ERSZÉNY → SERÉNY)
(A) SZÁMOLÓ (B) MADARÁSZ (C) KASZÁRNYÁIT
(D) PASZULYT (E) SZIKÁR
- Jelöljétek be az alábbi idézetre vonatkozó igaz megállapításokat!
„Azt hittük, soha nem jön el, de amikor megszületett,
felemelte a lehajtott fejeket.” (Kovács Ákos)
(A) többszörösen összetett mondat, mely három tagmondatból áll
(B) négy tagmondatból áll (C) csak alárendeléseket tartalmaz
(D) egyik alárendelése időhatározói (E) két utalósztót tartalmaz
- Mely refrének szerzője Arany János?
(A) Jer, Osszián, / Ködös, homályos énekeddel.
(B) Oh! irgalom atyja, ne hagyj el. (C) Hess, madár!
(D) Az országúton végig a szekérral / A négy ökör lassacskán ballagott.
(E) Hová lettél, hová levél / Oh lelkem ifjusága!
- Milyen beceneven, írói ragadványneven szokás emlegetni Berzsenyi Dánielt?
(A) a nemzet ébresztője (B) a magyar Homér (C) a niklai remete
(D) a magyar Horatius (E) az erős tölgy
- Az alábbi anagrammákból magyar férfi keresztnéveket lehet kirakni. Jelöljétek be azokat, amelyek verstanilag egy daktilusnak felelhetnek meg!
(A) IKSZ IRÁNT (B) S A BÁRBAN (C) ARAB LENT
(D) ELEVENT (E) DE LIÁN
- Mely mondatokban tölts be az alany szerepét főnévi igenév?
(A) A bejárat 5 méteres körzetében tilos dohányozni!
(B) Csak a jövő héten fog elkezdődni a tanítás.
(C) Nem tudok korcsolyázni. (D) Nekem kell előadást tartani.
(E) Holnap utazunk a családdal síelni.

- Mit jelent a *fehérnép* kifejezés?
(A) hun (B) baromfi (C) fehér ember (D) angyal (E) asszony
- Egy internetes fordítóprogrammal angolra fordítottunk ismert versidézetekeket, majd ugyanezzel visszafordítottuk magyarra. Találjátok ki, melyik versekről van szó, s azokat jelöljétek be, amelyeknek Petőfi Sándor az írójuk!
(A) Több mint én holttestet és fűj lovak versenyzés a győzelmet nyert...
(B) Égető hőség a nap alapuló csupasz utódok...
(C) Most foglyok voltunk, őseink elátkozták...
(D) Előre és hátra költő, a tűz-víz emberek...
(E) Lehet csodálni, de nem szeretnek, és te nem képzett hegyi séta völgy...
- Egy intézmény nevét adtuk meg hiányosan. Ki volt a tagja?
_ A _ Y A _ _ _ D _ _ Á _ Y _ S _ A _ A _ _ M I _
(A) Pázmány Péter (B) Petőfi Sándor (C) Zrínyi Miklós
(D) Arany János (E) Csokonai Vitéz Mihály
- Mely toldalékos tulajdonneveket írtuk helyesen?
(A) Tartuffe-t (B) Ady Endré-s (C) horatius-i
(D) Shakespeare-rel (E) Goethének
- Magyar írókra, költőkre lehet ismerni a rájuk vonatkozó kulcsszavakból. Melyikük feleségét hívták Júliának vagy Juliannának?
(A) Zólyom, reneszánsz, vitézség (B) pictura, sententia, Dorottya
(C) jegyző, kapcsos könyv, Szalonta (D) Szilveszter, Koltó, vándorszínész
(E) 12 pont, a Senki szigete, Balatonfüred
- Jelöljétek be az alábbi idézetre vonatkozó igaz állításokat!
„Az alvó aluszik, (A) Az idézet a Hunyadi László c. balladából való.
A bujdosó buvik; (B) A poroszló jelentése: törvényszolga, rendőr.
Ha zörren egy levél, (C) A bujdosók: Kanizsa és Rozgonyi.
Poroszlót jőni vél (D) Az idézetben van figura etymologica.
Kanizsa, Rozgonyi.” (E) A történet a 14. században játszódik.

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Híres magyar írók, költők nevét és egy-egy művük címét adtuk meg mássalhangzók nélkül (amelyeket pontok jeleznek). Fejtsétek meg őket!

1. .i.i .i.ó.: .i.e.i .e.e.e.e.	5. .á.á. .ó.e.: .a.i .a.o.á.ai
2. .i.e. .e.e.e.: .ö.ö.o.á.i .e.e.e.	6. .a.ái Á.o.: Á.e. a .e.e.e.e.e.
3. .e.e.i .á.ie.: A .a.a.o.o.	7. .a.a.i .ái.: E. .a.o.a.e.e.
4. .o.o.ai .i.é. .i.á.: .a.ó.o.ó .é.e.e.	8. .a.ái .á.o.: A .á.ó